



## خطبه‌ی آن حضرت در بیماری‌شان برای زنان مهاجر و انصار

سوید بن غفله گوید: هنگامی که حضرت فاطمه علیها السلام بیمار شد، (به همان بیماری که در اثر آن از دنیا رفت)، زنان مهاجر و

انصار به عیادت ایشان آمده و گفتند: ای دختر پیامبر خدا با این بیماری حالت چطور است؟

آن حضرت حمد و سپاس الهی را گفته و برپدرشان درود فرستادند و فرمودند:

أَصْبَحْتُ وَاللَّهِ عَائِفَةً لِدُنْيَا كُنَّ، قَالِيَةً لِرِجَالِكُنَّ، لَفْظَتُهُمْ بَعْدَ أَنْ عَجَمْتُهُمْ، وَ سَمَّيْتُهُمْ بَعْدَ أَنْ سَبَّيْتُهُمْ، فَقَبْحًا لِقَوْلِ الْحَدِّ وَاللَّعْبِ بَعْدَ الْجِدِّ، وَ قَرَعِ الصَّفَاةَ وَ صَدَعَ الْقَنَاةَ، وَ خَطَلَ الْأَرَاءَ وَ زَلَلَ الْأَهْوَاءَ، وَ بَسَسَ مَا قَدِمَتْ لَهُمْ أَنْفُسُهُمْ أَنْ سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، وَ فِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ، لَا جَرَمَ لَقَدْ قَلَّدْتُهُمْ رِبْقَتَهَا وَ حَمَلْتُهُمْ أَوْقَتَهَا، وَ سَنَنْتَ عَلَيْهِمْ عَارِثَهَا، فَجِدَعًا وَ عَقْرًا وَ بَعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ. وَ يَحْتَمُّونِي زَحْرَ حَوْهَا عَنْ رِوَايَةِ الرِّسَالَةِ وَ قَوَاعِدِ النُّبُوَّةِ وَ الدَّلَالَةِ، وَ مَهَيْطِ الرُّوحِ الْأَمِينِ وَ الطَّبِيِّينَ بِأُمُورِ الدُّنْيَا وَ الدِّينِ، أَلَا ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ، وَ مَا الَّذِي نَقِمُوا مِنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، نَقِمُوا وَاللَّهِ مِنْهُ تَكْبِيرَ سَيِّفِهِ، وَ قَلَّةَ مَبَالِغَتِهِ لِحَتْفِهِ، وَ شِدَّةَ وَ طَأْتِهِ، وَ نَكَالَ وَ قَعْتِهِ، وَ تَنْمَرَةَ فِي ذَاتِ اللَّهِ.

وَ تَأَلَّفَ لَوْ مَالُوا عَنِ الْمَحَبَّةِ اللَّائِحَةِ، وَ زَالُوا عَنْ قَبُولِ الْحُجَّةِ الْوَاضِحَةِ لَرَدَّهُمْ إِلَيْهَا وَ حَمَلَهُمْ عَلَيْهَا، وَ لَسَارَ بِهِمْ سَيْرًا سَجْحًا، لَا يَكَلِّمُ خُشَّاشَتَهُ، وَ لَا يَكَلُّ سَائِرَتَهُ، وَ لَا يَمِلُّ رَاكِبَهُ، وَ لَا وَرَدَهُمْ مِنْهَا نَمِيرًا صَافِيًا رَوِيًّا، تَطْفَحُ ضِفَّتَاهُ وَ لَا يَتَرْتَقِ جَانِبَاهُ، وَ لَا صَدْرَهُمْ بِطَانًا وَ نَصَحَ لَهُمْ سِرًّا وَ اِعْلَانًا.

بخدا سوگند صبح کردم در حالی که نسبت به دنیای شما بی‌میل و نسبت به مردان شما ناراحتیم، آنان را از دهان خویش بدور افکنده، و بعد از شناخت حالشان به آنان بغض ورزیدم، پس چه زشت است کندی شمشیرها و سستی بعد از تلاش و سر بر سنگ خارا زدن، و شکاف نیزه‌ها و فساد آراء و انحراف انگیزه‌ها، و چه زشت است ذخیره‌هایی که پیش فرستادند، و خداوند بر آنان خشم گرفته و در عذاب جاودانه خواهند بود، بدون شک مسئولیت این عمل بعهده‌ی ایشان بود و سنگینی آن بدوششان است، و ننگ و عار دامن گیرشان می‌گردد، پس این شتر بینی بریده و زخم‌خورده باشد، و گروه ستمکاران از رحمت الهی بدورند. وای بر آنان، چگونه خلافت را از مواضع ثابت و بنیانهای نبوت و ارشاد، و محل هبوط جبرئیل، و آگاهان به امور دین و دنیا دور ساختند، آگاه باشید که این زبان بزرگی است، و چه عیبی از علی علیه‌السلام گرفتند، بخدا سوگند عیب او شمشیر برآتش، و بی‌اعتنائی به مرگ، و شدت برخوردش، و عقوبت دردناکش، و اینکه غضبش در راه رضای الهی بود.

بخدا سوگند اگر از راه روشن بدور رفته، و از پذیرش طریق مستقیم کناره می‌گرفتند، آنان را بسوی آن آورده و بر آن وامی‌داشت، و به سهولت براهشان می‌برد، و این شتر را سالم به مقصد می‌رساند، که راهبرش را دچار زحمت نکند و سواره‌اش را ملول نگرداند، و آنان را به محل آب خوردنی می‌رساند، که آبش صاف و فراوان بوده و از آن لبریز باشد و هرگز کدر نگردد، و ایشان را از آنجا سیراب بیرون می‌آورد، و در پنهان و آشکار برایشان ناصح بود.

وَ لَمْ يَكُنْ يَتَحَلَّى مِنَ الدُّنْيَا بِطَائِلٍ، وَ لَا يَحْظِي مِنْهَا بِبَائِلٍ، غَيْرَ رِيِّ النَّاهِلِ وَ شَبَعَةِ الْكَافِلِ، وَ لَبَانَ لَهُمُ الزَّاهِدُ مِنَ الرَّاغِبِ وَ الصَّادِقُ مِنَ الْكَاذِبِ.

وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ وَ لَكِنْ كَذَّبُوا فَآخَذْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ، وَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَؤُلَاءِ سَيَصِيبُهُمْ سَيِّئَاتُ مَا كَسَبُوا وَ مَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ.

أَلَا هَلُمَّ فَاسْمَعُ، وَ مَا عِشْتَ أَرَاكَ الدَّهْرَ عَجَبًا، وَ إِنْ تَعَجَّبَ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ، لَيْتَ شِعْرِي إِلَى أَيِّ سِنَادٍ اسْتَنْدُوا، وَ إِلَى أَيِّ عِمَادٍ اعْتَمَدُوا، وَ بَأَيَّةِ عُرْوَةٍ تَمَسَّكُوا، وَ عَلَى أَيَّةِ ذُرِّيَّةٍ أَفْدَمُوا وَ احْتَنَكُوا؟ لَيْسَ الْمَوْلَى وَ لَيْسَ الْعَشِيرُ، وَ بَيْسَ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا. اسْتَبَدَّلُوا وَاللَّهِ الدَّنَابِي بِالْقَوَادِمِ، وَ الْعَجَزَ بِالْكَاهِلِ، فَ رَغِمًا لِمُعَاطِسِ قَوْمٍ يَحْسِبُونَ أَنَّهُمْ يَحْسِنُونَ صُنْعًا، أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَ لَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ، وَ يَحْتَمُّونَ أَقْمَنَ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يَتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدِي، فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ.

اگر او در محل خلافت می‌نشست هرگز ثروت دنیوی برای خود قرار نمی‌داد، و از آن بهره‌ی فراوانی بر نمی‌داشت، جز به اندازه



## چگونه از او بگویم

فروشناندن تشنگی و رفع گرسنگی، و به ایشان می‌شناساند تا بین زاهد و دنیاپرست، و راستگو و دروغگو تشخیص دهند. و اگر ملت‌ها ایمان آورده و تقوی پیشه کنند برکات آسمان و زمین را بر آنان فرومی‌ریختیم، و لکن آیات الهی را تکذیب کردند و از اینرو آنان را در برابر آنچه انجام دادند گرفتار ساختیم، و کسانی که از این گروه ستم نمودند نتایج زشتی کارشان بزودی دامن گیرشان شده و هرگز بر ما غالب و پیروز نخواهند شد.

آگاه باش، بیا و بشنو، هرچه زندگی کنی روزگار، عجائبی را به تو نشان خواهد داد، و اگر تعجب کنی، گفتار اینان تعجب‌آور است، ای کاش می‌دانستم که به چه پناهگاهی پناهنده شده، و به کدام ستونی تکیه داده، و بر کدام فرزندان تجاوز نموده و استیلا جسته‌اند؟ چه بد رهبر و دوستی را انتخاب کرده‌اند، و برای ستمکاران بد بدلی است.

بخدا سوگند، بجای پره‌های بزرگ روی بال، دم را انتخاب، و بجای پشت، دم را برگزیدند، ذلیل گردد قومی که می‌پندارد با این اعمال کار خوبی انجام داده است، بدانید که اینان فاسدند اما نمی‌دانند، وای بر اینان، آیا کسی که هدایت یافته سزاوار پیروی است، یا کسی که هدایت نیافته و نیازمند هدایت است، وای بر شما چگونه حکم می‌کنید.

لَا مَا لَعَمْرِي لَقَدْ لَقِحتْ، فَنظِرَةٌ رَيْثَمَا تُنتِجُ ثُمَّ احْتَلَبُوا مِلًّا الْقَعْبِ دَمًا عَيْبًا وَ دِعَافًا مَبِيدًا، هُنَالِكَ يَخْسِرُ الْمُبْطِلُونَ وَ يَعْرِفُ النَّالُونَ غِبًّا مَا أَسَسَ الْأَوَّلُونَ، ثُمَّ طَيَّبُوا عَن دُنْيَاكُمْ أَنْفُسًا وَأَطْمَئِنُّوا لِلْفِتْنَةِ جَاشًا، وَ أَشْرُوا بِسَيْفِ صَارِمٍ وَ سَطْوَةٍ مَعْتَدٍ غَاشِمٍ، وَ بَهْرَجِ شَامِلٍ، وَ اسْتَبَدَادِ مِنَ الظَّالِمِينَ، يَدْعُ فَيْئَكُمْ زَهِيدًا، وَ جَمَعَكُمْ حَصِيدًا، فَيَا حَسْرَةً لَكُمْ، وَ أَنِّي بِكُمْ وَ قَدْ عُمِيتْ عَلَيْكُمْ، أَنْزَلْتُكُمْ هَا وَ أَنْتُمْ لَهَا كَارِهُونَ.

قال سويد بن غفلة: فأعادت النساء قولها عليها السلام على رجالهنّ، فجاء اليها قوم من المهاجرين و الانصار معتذرين، و قالوا: يا سيدة النساء لو كان أبو الحسن ذكر لنا هذا الامر قبل أن يبرم العهد و يحكم العقد لما عدلنا عنه الى غيره.  
فقلت عليها السلام: اَلَيْكُمْ عَنِّي، فَلَا عَذْرَ بَعْدَ تَعْذِيرِكُمْ، وَ لَا أَمْرَ بَعْدَ تَقْصِيرِكُمْ.

بجان خودم سوگند، نطفه این فساد بسته شد، در انتظار باشید تا این مرض فساد در پیکر جامعه منتشر شود، آنگاه از پستان شیر، خون تازه و زهري هلاک‌کننده بدوشید، در اینجاست که رهیمیایان راه باطل زیانکار شده، و آیندگان عاقبت اعمال گذشتگان را می‌یابند، آنگاه جانتان با دنیایان، و قلبتان با فتنه‌ها آرام می‌گیرد، و بشارت باد شما را به شمشیرهای کشیده و حمله متجاوز ستمکار، و به هرج و مرج عمومی و استبداد زورگویان، که حقوقتان را اندک داده و اجتماع شما را بوسیله شمشیرهایش درو خواهد کرد، پس حسرت بر شما باد که کارتان به کجا می‌رسد، آیا من می‌توانم شما را به کاری وادارم که از آن روی گردانید.

سويد بن غفله گوید: زنان سخنان آن حضرت را برای شوهرانشان بازگو کردند، گروهی از مهاجرین و انصار برای عذرخواهی نزد ایشان آمده و گفتند: ای سرور زنان، اگر حضرت علی علیه‌السلام این مطالب را قبل از بیعت با ابوبکر برایمان می‌گفت کسی را بر او ترجیح نمی‌دادیم. آن حضرت فرمود: از نزدم دور شوید، بعد از ارتکاب گناه و سهل‌انگاری، عذرخواهی برای شما مفهومی ندارد.

**دانلود شده از سایت «مناسبتها»**

**Monasebatha.com**



**کانال مواعظ حکمانه**

**@Mavaez**